

HISTORIE AMATÉRSKÉHO DIVADLA V OSOBLAZE OD ROKU 1945

=====

První zprávy o amatérském divadle v Osoblaze jsou již z roku 1945, kdy byl založen "Ochotnický divadelní spolek Františka Sokola Tůmy", ale není známo, kdo byl iniciátorem jeho vzniku, ani přesnější údaje o hrách, které nastudoval. Až do roku 1947 je datováno uvedení hry Z českých mlýnů.

V roce 1948 se stal předsedou spolku J.Veselý a pod jeho vedením byly v témže roce nastudovány dvě hry: Soud boží (hl.role p.Buchta a pí.Veselá) a hra F.F.Šamberka Jedenácté přikázání. V následujícím roce 1949 spolek uvedl další dvě představení: hru Za lásku a svobodu a hru J.Drahovského Do konce života.

V roce 1950 pod vedením pí.Třečkové spolek stagnoval a obnovení činnosti se dočkal v r.1951, kdy uvedl v režii prof.Staňkové pohádkovou hru Sněhurka a sedm mužíčků. V této hře vystupovali společně učitelé a žáci školy, hlavní roli vytvořila J.Mařáková.

Koncem roku 1951 ochotnický spolek zanikl a podle rozhodnutí ONV Krnov jej převzala Újezdní osvětová beseda v Osoblaze. Soubor však stačil ještě v první půli roku 1952 sehrát hru Lakomec, opět v režii prof.Staňkové a vystupovali v ní F.Snášel, V.Bařina, K.Pěcha, J.Pelikán, K.Dvořák, B.Zmydlený, K.Přibylová, D.Vajdíková a další.

Po roce 1952 amatérské divadlo v Osoblaze prakticky nežilo, což bylo částečně zaviněno také tím, že kulturní dům byl ve velmi špatném technickém stavu a začalo se s jeho opravou. Oprava KD byla dokončena v r.1955, ale první divadelní hra Dámy a husaři byla uvedena až v květnu 1958 (hráli Liščák, Z.Šrubař, Z.Mayerová, J.Kutra, Pěchová, M.Krejčí, M.Macháček, O.Zeman a další).

Poté nastaly pro amatérské divadlo dospělých nečinné léta a až kolem roku 1964 byl ustanoven nový divadelní kroužek osvětové besedy. Jeho vedoucí a zároveň režisérkou se stala Ludmila Kulhánková. Postupně byly sehrány hry Daskabáty-hříšná ves (1966), operety Podskalák (1967) a Perly panny Serafinky (1968). Od druhé půle roku 1968 nastala opět stagnace.

K oživení amat.divadla v Osoblaze došlo opět na přelomu 1972-73, kdy byl divadelní kroužek OB znovu nazván Divadlením souborem F.S.Tůmy a jeho vedoucím a režisérem v jedné osobě se stal František Koutný. Soubor se uvedl hrou A.N.Ostrovského Chudá nevěsta (1973) a koncem roku se konala premiéra hry A.Jiráska Vojnarka. Možná přílišná ideovost režiséra, možná také přílišná náročnost na amatéry v poslední hře autorů Bragin-Rjazanov s názvem Súva (Spolupracovníci) vedla k tomu, že to byla zároveň poslední hra amatérských divadelníků v Osoblaze.

po ideovém pásmu k VŘSR v autorství a režii F.Koutného byl soubor v r.1977 rozpuštěn a už se jej obnovit nepodařilo.

DĚTSKÉ AMATÉRSKÉ DIVADLO V OSOBLAZE

Dětské amatérské divadlo v Osoblaze samozřejmě mělo a dosud má nejtěsnější souvislost se základní školou. Kromě již zmíněné hry Sněhurka a sedm mužíčků (1951) následovaly další:

- 1956 - Jak Mráz čaroval - režie Růžena Dlapková
  - Sůl nad zlato - rež.Anežka Kolenčíková, provdaná Štejdířová
- 1958 - Princezna Pampeliška - rež.Anežka Kolenčíková
- 1959 - O Měsíčníku, Větrníku a Slunečníku - rež.Růžena Dlapková
- 1961 - Zlatý roh - rež.Anežka Štejdířová, Květoslava Macháčková
- 1965 - Tři zlaté vlasy děda Vševěda - rež.A.Štejdířová, K.Macháčková
- 1967 - Sněhurka a sedm mužíčků - rež.A.Štejdířová, K.Macháčková
- 1968 - Zakletý kačer - režie Eva Janků
  - Zlatá kachna - režie Eva Janků
  - Ferda Mravenec - režie Eva Janků
- 1969 - Sůl nad zlato - rež.A.Štejdířová, K.Macháčková
- 1970 - Zmoudření ševce Fanfrnocha - rež.A.Štejdířová, K.Macháčková
- 1972 - O stříbrném kopýtku - rež.A,Štejdířová, K.Macháčková
- 1980 - O Honzovi a princezně Zlatovlásce - rež.Miroslava Jarkulišová
- 1982 - Sedmero krkavců - rež.Margit Vaculová, Milada Zetelová
- 1991 - Sedm krkavců - režie a úprava scénáře Marian Hrabovský
- 1995 - Šípková Růženka - režie Libuše Lojzová
- 1998 - O Nebojsovi - režie Margit Vaculová - hra je v současné době připravována, premiéra je plánována na červen t.r.

Jak vyplývá ze záznamů v obecní kronice, v roce 1972 bylo sehráno divadelní představení Aladinova kouzelná lampa také dětmi ze Základní školy ve Slezských Pavlovicích (v té době místní část obce Osoblaha) pod vedením M.Tomaštkové.

AMATÉRSKÉ LOUTKOVÉ DIVADLO V OSOBLAZE

V roce 1946 Zemská osvětová rada Moravské Ostravy věnovala Obecné škole v Osoblaze 3.000 Kčs na vybudování loutkového divadla a zařízení bylo ihned objednáno u firmy Kadláček Záhřeb. Byla tak sestavena provizorní scéna, na které od 2.pololetí r.1949 do počátku r.1950 byla hrána pravidelná představení (1x týdně). Těmi, kdo se o provoz loutkového divadla starali, byli učitelé Nykodém, Hladký a Kanderlová

Podle obecních kronik se však první záznamy o loutkovém divadle objevují až v roce 1955. To opět učitelé obnovili provoz a uváděli pravidelné představení pro děti v zimních měsících. Bližší informace k této činnosti nejsou známy.

Když byl v roce 1961 uveden do provozu nově postavený kulturní dům, nacházela se v něm také vybavená loutková scéna (marionety). Jestli však bylo divadlo ihned hráno, se nepodařilo zjistit. Až v letech 1967-1968 se tomuto žánru začala věnovat učitelka Eva Janků, která vedla dětský loutkoherecký soubor. Z té doby stojí za zaznamenání např. pohádka O Honzovi a třech zakletých princeznách.

Určitě nejúspěšnější bylo loutkové divadlo v Osoblaze od r.1974, kdy byl při osvětové besedě založen Loutkářský soubor Matěje Kopeckého. Jeho prvním vedoucím byl František Tkáč a dalšími zakládajícími členy Dagmar Tvrdá, Danuše Tkáčová, Jaroslava Mihálová, Eva Červinková a Mikuláš Čipkala. S první nastudovanou hrou Jevgenije Švarče Mořský car osoblažští loutkáři zvítězili v r.1975 na III.okresní přehlídce a postoupili do krajské soutěže. Následovaly pak hry: O poslušných kůzlátkách, O tříhlavém draku a chytré princezně - autorka Danuše Tkáčová.

Potom LSMK opustil loutkovou scénu KD a začal další hry připravovat na velkém jevišti za kombinace živých herců a plošných loutek. První hra tohoto druhu byla od autora Milana Nováka s názvem Kocour v botách (1976) a následovala další: M.Pavlík - Kohout světapán (1977). Poté se soubor odmlčel a pokračoval až od roku 1981 maňáskovými hrami:

- Pes, kohout a liška (1981)
- Statečný koníček (1981)
- Pohádka pro kočku (1982)
- Sedm jednou ranou (1982)
- Ježek soudcem (1984)
- Soudeček medu (1984)
- O postrašených strašidlech (1985)

V r.1985 byla vybudována nová přenosná scéna pro marionety a Loutkářský soubor M.Kopeckého začal zajíždět i do jiných obcí okresu (Bohušov, Jindřichov, Úvalno, Hošťálkovy, M.Albrechtice, Bruntál, Milotice atd.). Hry: A.Boubíková - Šípková Růženka (1986), Kašpárek dvorním lékařem (1987). V r.1988 LSMK svou činnost ukončil.

=====

Prameny: Kroniky obce, kroniky zákl.školy, kronika LSMK, záznamy osvět. besedy.